

شیرم لیکچر کرہ کتنہ {تنقید}

دریم سمسٹر

پینتو دیپارٹمنٹ

یونیورسٹی آف بلوچستان کوئٹہ

د کره کټني مکتبونه

کره کټنه مور ته معلومه ده چي و څه ته وائي لومړی به
دا معلوم کره چي مکتب و څه ته وائي د مکتب جمع
مکاتب دی .

په ادبیاتو کښي په عامه اصطلاح کښي یو لفظ مستعمل دی
د سبک په نامه سره . سبک په فني اعتبار و طریقه کار
روش چي په انگریزي کښي ورته ستائل وئیل کیري
مکتب چي په انگریزي کښي ورته {سکول اف ټهات}

- وئیل کیری یعنی د فکر و بنکاره کولوته وئیل کیری
- مور وئیلای سو چي سبک هیئت {غالب} او مکتب په غالب
- کبني دننه و موادو ته وئیل کیری لکه مور وایو د خوشحال
- مکتبه فکر د رحمان مکتبه فکر د حمید مکتبه فکر
- د دي مطلب دا دي چي غالب که هر یو وي مگر فکر یی
- په دي مکتبو کبني د یوه سره اړیکه لري مور یی د هغه
- مکتبه فکر بولو
- دلته مور د مکتب په حواله صرف مختصره خبره وکړه

پہ عامہ توگہ د تنقید دوه قسمونہ دی

نظري تنقيد او عملي تنقيد

نظري تنقيد . په نظري تنقيد کښي د ادب په مختلفو اصنافو

او لوازماتو د فن 'جوړښت او معيار د پاره اصول ټاکل

کيري مقصد په دې قسم تنقيد کښي فارموله جوړيري

“نظري تنقيد اصول سازی سے عبارت ہے اس میں ادب

اور فن سے وابسته مسائل کا جائزہ لیتے ہوئے ادبی

قدروں کی چھان پھٹک سے تخلیقی معائیر کا تجزیہ کیا جاتا

ہے “ ډاکټر سليم اختر . تنقيدی دبستان

نظري تنقيد د ادبي اصنافو د پاره اصول وضع كوي
بالخصوص د تنقيد چي كوم مکتبونه دي د هغوی
ټاکل سوی اصول هم د نظري تنقيد نتیجه ده .
عملي تنقيد .

لکه څنگه چي د نامه څخه معلوميري
عملي تنقيد و هغه تنقيد ته وئيل کيري چي په هغه کبني
پر ټاکل سوو اصولو باندي عمل کيري
كوم اصول چي په نظري تنقيد کبني ټاکل کيري
په عملي تنقيد کبني پر هغه باندي عمل کيري

“ د تنقيد اصلی دوه قسمونه په حقيقت کښي هم دغه نظری
تنقيد او عملی تنقيد دی چي نور ټول تنقيدي مکتبونه
په کښي شامل دی . دغه دبستانونه يا مکتبونه بيا په
خصوصي توگه د عملی تنقيد برخه گڼلے شی “
حنيف خليل . تنقيد په پښتو ادب کښي
د تنقيد ټول مکتبونه وورسته په دغه دوو قسمونو کښي
د ننه دي يعني نظري تنقيد اصول جوړه وي او عملي
تنقيد پر هغه اصولو باندي کار کوي

“عملي کره کتنه د شعر او ادب جایزه د نظریاتی کره کتنی
په جور شوو اصولو باندي اخستلو ته وائی . د یوی فن پاری
د قدر تعین د یوی نظریی په رنا کبني کولو ته عملي کره
کتنه وائی “ ډاکتر نصیب الله سیماب . د کره کتنی
اصلاحات ص ۲۶۵

په نظریی تنقید کبني عموماً د ادب د فن پارو د جوربنت
په حواله بحث کیری . د فن پارو قدرونه معلوموی او و هغو
ته اصول او طریقه کار وضع کوی په اصل کبني نظریی تنقید د تنقید د
پاره په خپله یو تنقید گنلای سو

له دي بحث څخه وورسته مور په دي نتيجه رسپرو
چي نظري تنقيد و هغه تنقيد ته وئيل كيږي چي په هغه
كښي د فنپارو د جوړښت په حواله قوانين جوړيږي
ځكه چي عملي تنقيد هم په دي تعريف كښي د ننه راځي
عملي تنقيد په دغه جوړو سوو اصولونو باندي عمل كوي
د تنقيد دغه دوي څانگي د ټولو تنقيدي مكتبونو احاطه كوي.

په درناوي

پاى